

**ՎԱՐԱԿԻԶ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻԶ ՀԵՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՀԱՄԱՅՆԿԱՅԻՆ
ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՒՄ:**

**THE EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE DISEASES IN
ARMENIA.**

**ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ
ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ.**

ՀՈՒԼԻՍ 2023

JULY 2023

ИЮЛЬ 2023

ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՀԱՄԱՏԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻԾԱԿԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի հուլիս ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդություններով պայմանավորված համաճարականյին իրավիճակը հարաբերականորեն հանգիստ է:

2023 թվականի հուլիս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդության 1300 դեպք, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աննշան շատ է: Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի հուլիս ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Սուր շնչառական հիվանդություններ

2023 թվականի հուլիս ամսին արձանագրվել է ՍՇՎ-ով պայմանավորված ցածր ինտենսիվության ակտիվություն: Հիվանդացության ցուցանիշը կազմել է՝ 234.7, ինչը նախորդ հունիս ամսվա համեմատ (ցուցանիշ՝ 385.2) նվազել է մոտ 1.6 անգամ, իսկ նախորդ՝ 2022թ-ի միևնույն ժամանակահատվածի համեմատ (ցուցանիշ՝ 278.8) հիվանդացությունը նվազել է մոտ 1.2 անգամ: Ընդհանուր դեպքերի 78.2%-ը կազմում են 0-18 տարեկան երեխաները: Շտապ օգնության կանչերի 2%-ը պայմանավորված են ՍՇՎ-ով:

ՀՀ-ում դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում նմուշների լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքում չեն հայտնաբերվել գրիա Ա և Բ տեսակի հարուցիչներ: Այլ շնչառական վարակներից հայտնաբերվել են ոինովիրուսի, ադենովիրուսի, պարագրիպի և մետապնևմովիրուսի հարուցիչներ:

Քիմիական թունավորումներ

2023 թվականի հուլիս ամսվա ընթացքում արձանագրվել է քիմիական թունավորումների 272 դեպք, որոնց 31.3%-ը գրանցվել է երևան քաղաքում, իսկ 68.7%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը 39%-ը թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 23.5%-ը՝ ալկոհոլային թունավորումները՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժնների ընդունումից, 18.4%-ը՝ դեղամիջոցներով՝ ինքնաբուժման, ինքնասպանության և ծնողի անուշադրության հետևանքով առաջացած, 9.2%-ը՝ օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից թունավորումներն են, 5.1%-ը՝ թունաքիմիկատներից, 3.7%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 0.7%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 0.4%-ը՝ թմրամիջոցներից:

2023թ. հուլիս ամսին քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 1.2 անգամ:

Սուր արտաքնդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի հուլիս ամսին նախորդ տարվա նոյն ժամանակահատվածի համեմատ սուր արտաքնդերային վիրուսային հեպատիտի դեպքերի թիվն աճել է 4-ով:

Սույն թվականի հուլիս ամսին արձանագրվել է սուր արտաքնդերային վիրուսային հեպատիտի 4 դեպք (2022 թվականին՝ 0):

Չոռնող և մակաբուծային հիվանդություններ

Համաճարակային իրավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի օգոստոսի 11-ի դրությամբ ընդհանուր առմամբ համեմատաբար հանգիստ է: 2023 թվականի հուլիսին չեն արձանագրվել վարակիչ հիվանդությունների՝ արբովիրուսային վարակների, ժանտախտի, կատաղության, ոիկետցիոզների, լեպտոսպիրոզի, սիբիրյան խոցի, տուլարեմիայի, մալարիայի տեղական դեպքեր:

2023 թվականի հուլիսին Երևանում գրանցվել են լեյշմանիոզի, Լայմի հիվանդության մեկական դեպքեր և բերովի մալարիայի մեկ դեպք՝ Կոտ դ' Իվուարից:

Կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ

2023 թվականի հունիս ամսին Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով համաճարակային իրավիճակը բարենպաստ է եղել: Չեն գրանցվել պոլիոմիելիտի, դիֆթերիայի, կարմրախտի, համաճարակային պարոտիտի դեպքեր: Արձանագրվել է կարմրուկի բերովի դեպք, որը տեղայնացվել է: Հուլիսի 31-ի դրությամբ գրանցվել է կարմրուկի լաբորատոր հաստատված 359 դեպք:

EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE DISEASES IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Intestinal infectious diseases

In July 2023, the epidemic situation on intestinal infectious diseases is relatively calm.

In July 2023, 1300 cases of infectious intestinal disease were recorded in RA, which slightly exceeds the same previous year period cases.

No outbreak of intestinal infectious diseases was recorded in July 2023 in the Republic of Armenia.

Acute respiratory illnesses

In July 2023, ARI low-intensity activity was recorded. The incidence rate: 234.7 per 100.000 population, which is about 1.6 times lower compared to the previous month (385.2), and 1.2 times lower compared to the same period of 2022 (index: 278.8). Children aged 0-18 make up 78.2% of all cases. 2% of emergency calls are caused by ARI.

As a result of laboratory research within the framework of sentinel surveillance, influenza A and B virus were found. Among other respiratory viruses rhinovirus, adenovirus, parainfluenza and metapneumovirus pathogens have been detected.

Chemical poisoning

272 cases of poisoning were registered during July 2023, 31.3% of which were registered in Yerevan, 68.7% - in marzes. 39% of the recorded cases are from bites and stings of poisonous animals, 23.5% - alcohol poisonings from ingestion of high doses, 18.4% - drug poisoning are the result of self-medication, suicide and parental neglect, 9.2% - from the toxic effects of organic solvents, in particular, carbon monoxide and other household substances, 5.1% - from pesticides, 3.7% - from toxic effects of soaps and detergents, 0.7% from the effects of other and unspecified toxic substances, 0.4% from narcotic drugs.

Compared to the previous year, in July 2023, the incidence rate of chemical poisoning decreased 1.2 times.

Parenteral acute viral hepatitises

Compared to the same previous year period, the incidence rate of parenteral acute viral hepatitises increased by 4 cases.

In July of the current year, 4 cases of parenteral acute viral hepatitises recorded, whereas no case - in the same period of the previous year.

Zoonotic and parasitic diseases

As of August 11, 2023, the epidemic situation on zoonotic and parasitic diseases is relatively calm. In July 2023 no cases of infections such as arboviruses, plague, rabies, rickettsiosis, leptospirosis, anthrax, tularemia, malaria were recorded in the Republic of Armenia.

In July 2023, 1 case of leishmaniasis, a case of Lyme disease and one imported case of malaria from Cote d'Ivoire were registered in Yerevan.

Vaccine-preventable infectious diseases

In July 2023 the epidemic situation in the Republic of Armenia in terms of vaccine-preventable infectious diseases was favorable. No cases of poliomyelitis, diphtheria, rubella, epidemic parotitis were recorded. An imported case of measles was recorded, which has been localized. As of July 31, 359 laboratory-confirmed cases were recorded.

ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ

Кишечные инфекционные заболевания

В Республике Армения эпидемическая ситуация, вызванная кишечными инфекционными заболеваниями, относительно спокойная.

В июле 2023 года было зарегистрировано 1300 случаев кишечных инфекционных заболеваний, что несколько превышает аналогичный период 2022г. В июле 2023 года вспышек кишечных инфекционных заболеваний зарегистрировано не было.

Острые респираторные вирусные заболевания

В июле 2023 года в Армении была зафиксирована низкоинтенсивная активность, обусловленная острыми респираторными вирусными инфекциями. Показатель заболеваемости составил 234.7, который по сравнению с предыдущим месяцем (показатель 385.2) снизился в 1.6 раза. По сравнению с аналогичным периодом 2022 года (индекс 278.8) показатель снизился в 1.2 раза. 78.2% от общего числа случаев приходится на детей в возрасте от 0 до 18 лет. 2% от общего числа вызовов скорой помощи составляют вызовы ОРВИ.

В рамках эпидемиологического надзора в результате лабораторных исследований образцов не были обнаружены возбудители гриппа А и В.. Из других респираторных инфекций были обнаружены возбудители риновируса, аденоовируса, парагриппа и метапневмовируса.

Химические отравления

В течение июля в Республике Армения было зарегистрировано 272 случаев химических отравлений, 31.3% из которых было зарегистрировано в городе Ереване, 68.7% - в марзах. Большинство зарегистрированных случаев – 39% являются следствием укусов ядовитых животных, 23.5% - алкогольные отравления в результате приема высоких доз, 18.4% - отравление медикаментами в результате самолечения, с целью самоубийства и по невнимательности родителей, 9.2% - от токсического воздействия органических веществ, в частности, угарного газа и других бытовых химических веществ, 5.1% - пестицидов, 3.7% - от токсического воздействия мыла и других моющих средств, 0.7% - в результате воздействия других и невыясненных токсических веществ, 0.4% - от наркотических веществ.

В июле 2023 года заболеваемость химическими отравлениями снизилась в 1.2 раза по сравнению с тем же периодом предыдущего года.

Острые парентеральные вирусные гепатиты

В Республике Армения в июле 2023 года по сравнению с тем же периодом предыдущего года показатель заболеваемости острыми парентеральными вирусными гепатитами увеличился. В июле этого года было зарегистрировано 4 случая острого парентерального вирусного гепатита (в прошлом году – 0).

Зоонозные и паразитарные заболевания

Эпидемическая обстановка в Республике Армения по состоянию на 11 августа 2023 года в целом относительно спокойная. В июле 2023 года в Республике Армения локальных случаев инфекционных заболеваний: арбовирусной инфекции, чумы, бешенства, риккетсиоза, лептоспироза, сибирской язвы, туляремии, малярии зарегистрировано не было.

Зарегистрировано по одному случаю лейшманиоза, болезни Лайма и завозной случай малярии из Кот-д'Ивуара.

Вакциноуправляемые инфекционные заболевания

В июле 2023 года эпидемическая ситуация в Республике Армения по управляемым инфекционным заболеваниям была благоприятной. Случаев полиомиелита, дифтерии, краснухи, эпидемического паротита не зарегистрировано. Зарегистрирован завозной случай кори, который был локализован. По состоянию на 31 июля зарегистрировано 359 лабораторно подтвержденных случаев.